

Najvišje ni vedno najtežje

Ivana Leskovar

V Vrtcu Slovenska Bistrica sem zaposlena že 33 let. Začela sem kot vzgojiteljica, po slabih trinajstih letih sem postala pomočnica ravnatelja, sedaj se izteka deseto leto ravnateljstva. Vrtec je eden največjih v Sloveniji, zagotovo pa delujemo na največ lokacijah; trenutno smo na enaintridesetih.

Lani so me kolegice nagovorile, da se predstavim za revijo *Vodenje* v vzgoji in izobraževanju. Pogosto se za mnoge reči odločim zelo hitro, največkrat takoj pristanem na izzive in šele potem začnem razmišljati, kako bi obljubljeni izvedla. Tudi v vsakdanjem življenju ni nič drugače. Tako sem se odločala tudi za vse planinske in plezalne podvige – brez dolgih načrtovanj in priprav. Še vedno potrebujem le nekaj časa, da si pripravim prtljago, v mojih predalih pa je vedno dovolj drobnih prigrizkov, da si obogatim popotni jedilnik.

Tako sem tudi tokrat takoj pristala na to, da o sebi napišem nekaj besed. Na trenutke bi bila najraje poklicala na uredništvo in sporočila, da nimam dovolj časa, pa mi je vseeno brez tarnanja in jadikovanja uspelo na papir spraviti nekaj doživetij. Če bi morala izbrati doživetja, ki so najmočnejše zaznamovala moje življenje, bi med njimi gotovo bila tista, doživeta v planinah. Naj zato moji dnevniški zapisi sami povedo zgodbo o meni in o Življenju, ki ga lahko z veliko začetnico napišem tudi zaradi vsega, kar so mi dali hribi.

Sobota, 9. avgust 1975

Domov se vračamo zadovoljni z novimi izkušnjami. Ves teden smo se potepali po avstrijskih Alpah. Mama in Lojze (mamin življenjski sopotnik, op. a.) sta me povabila zraven na osvajanje Poti prijateljstva. Zanja je potrebno opraviti po deset vzponov v Sloveniji, Avstriji in Italiji. Na pot smo šli s skromnimi finančnimi sredstvi. Mama in Lojze sta spala v avtu. Podrla sta zadnje sedeže, na tla položila gobo. Zame smo ob avtu pripravili ležišče. Ali me je bilo strah, ko smo spali v gozdu, na izhodiščih za vzpone na vrhove Kloknock, Spizegel, Sonblick ...? Ne, zame je bila to pustolovščina, ki je ne doživiš kar tako. Tudi ko so z neba švigale strele in nisem mogla zaspati zaradi strašnih gromov, sem bila srečna, da sem, kjer sem.

Od vseh šestih vrhov, na katerih smo stali, se me je najbolj dotaknil Grossglockner ali Veliki Klek, najvišja gora v Avstriji (3798 m). V koči Franz-Josef smo srečali skupino nemških alpinistov, ki so nas že pri večerji povabili medse. Dogovorili smo se, da zjutraj skupaj prečkamo Pasterco, ledenik pod Grossglocknerjem. Čudili so se naši skromni opremi. Dereze in cepin je imel le Lojze, z mamó sva od opreme premogli le dobre gojzarje in nahrbtnike. Zgodaj zjutraj, še po temi, smo se spustili do ledenika in se ti-paje izogibali ledeniškim razpokam. Obstajala je velika nevarnost zdrsa. Lojze je nase navezal mamó, mene so medse vzeli Nemci. Telesno smo bili vsi trije dobro pripravljene, zato smo lahko sledili hitremu tempu. Na koči Adlersruhe smo se ustavili le toliko, da smo si preoblekli mokra oblačila. Proti vrhu smo se odpravili brez težkih nahrbtnikov. Med Malim in Velikim Klekom sem se vlekla po trebuhu, da mi ni zdrsnilo.

Sedim na zadnjem sedežu Lojzetovega Opla in si v misli kličem občutke z vrha. Čeprav se je dan nagibal proti večeru, za nami je bila dolga pot iz doline, nisem čutila utrujenosti. V meni je vse pelo od veselja. Mami, Lojzetu in Nemcem sem hvaležna za izkušnje.

Torek, 19. avgust 1975

Komaj sem se vrnila iz planin, že sem bila na poti v Vrata, kjer sem opravila vodniški tečaj. Koliko novih znanstev sem si pridobila! V stari Šlajmerci se je trlo mladih planincev; vsi smo si želeli, da bi se pripravili na vodenje skupin v naše prelepe gore.

Ponoči nam niso dali spati polhi, ki so se podili mimo nas in zganjali norčije, podnevi pa nas niso pustili lenariti naši inštruktorji. Vsak čas smo imeli zaposlitev; če nam niso predavali, so nas vodili po okoliških poteh. Ta del mi je bil najljubši – rada sem se vzpela visoko, postala in se razgledala po dolini Vrat, ki se je leno vila tja do Mojstrane.

Sobota, 11. avgust 1982

Nekaj časa lahko nesem Anjo, ko postane pretežka, jo prevzame kdo drug iz skupine. Največkrat si sama izbere, kdo bi jo nesel. Pogosto je to Milan. Mogoče zato, ker z Anico nimata otrok ali pa zato, ker ga Anja ves čas boža po laseh in veselo poje. Hodim ob njej in pojem z njo. Vsake toliko časa pove, da ima mami v nahrbtniku čokolado in »snopsa«.

Na kočah se poskušam oddolžiti za nošenje moje hčerke, vendar mi le ne dovolijo, da bi plačala vsaj pijačo. Povedo mi, da so

radi v najini družbi in naju pogrešajo, ko naju ni. Danes sva zaključili Kozjaško transverzalo in že pogledujem za planinskimi potmi, kamor bova lahko šli prihodnji teden.

Ponedeljek, 28. julij 1986

Mojca in Anja spita na kolenih mame in Ančke. Za vse je bil to pravi podvig. Deklici sta se prvič soočili z jeklenicami in klini. Doma veliko razmišljam o poti. Kar pričakovala sem, da se bo sta na nevarnost odzvali tako, kot sta se – bolj ko smo se bližali skalam, bolje sta hodili. Ko sta pod svojimi majhnimi ročicami začutili prve oprimke, ju nič več ni moglo zadržati. Na srečo sta vodljivi, zato sta plezali na dosegu najinih rok in previdno iskali oprimke (varovala v naših gorah res niso primerna za sedemletne otroke!). Prihod na Kamniško sedlo z Okrešlja je bil zmagoslaven. Kako sta bili ponosni nase in že spraševali, če bomo zopet plezali! Pot smo nadaljevali preko Planjave na Korošico in se spustili v Robanov kot. Ančki je bilo ob pogledu na nove jeklenice kar težko, dekleti pa sta plezali in se veselili ob pogledih na dolino. Previdno sta postavljali noge, da jima ne bi zdrsnilo. Pod slapom Bele sta se oprhali.

Nedelja, 22. avgusta 1993

Brskam po potovalki in nahrbtniku. Ležalne podloge sem že vrnila v vojašnico. Sedaj me čaka le še pospravljanje mojih in Anjinih stvari. Na sončen dan me vedno vleče ven, danes pa moram oprati vse, kar sva imeli na poletnem planinskem taboru v Bohinju.

Odgovornost za male planince je neizmerno velika, vendar smo se kljub temu odločile, da jim omogočimo doživeti »prave« planine. Doma smo z Marjetko in Jožico napravile načrt poti. Izbirale smo manj zahtevne, primerne za naše pet- do sedemletne vrtčevske otroke. S starši smo imele sestanek, na katerem smo ugotovile, da bodo imeli več težav kot otroci. Lahko jih razumem – otroka ni preprosto pustiti tako daleč. Vse leto smo hodili skupaj na krajše in daljše ture. Za zaključek smo otroke in starše povabile na Okrešelj, kjer smo jim pripravile pravo plezališče. Ob poslavljanju sem v njihovih očeh videla zaupanje v nas tri. Zame je najtežji del poti sama vožnja in priprava prostora, kjer bodo otrokove stvari, in seveda pospravljanje zadnji dan.

Po obilnem zajtrku si pripravim nahrbtnik. Otroci nosijo le pol litra vode ali čaja in rezervno majico. Vse drugo je v naših velikih

nahrbtnikih. Na gori so otroci strašno lačni. Pohiteti je treba z rezanjem in mazanjem kruha. Ko s prsti rišemo po obzorju in jih v sklenjenem krogu popeljemo v mislih na prehojeno pot, na njihovih obrazih vidim izraze ponosa in zadovoljstva ob premaganih težavah in doseženi vztrajnosti. Preden zvečer zaspijo, se spomnimo na mame in očke, na bratce in sestrice ter vse domače, ki so ostali doma in nas imajo radi. Za lahko noč preberemo pravljico in zapojemo uspavanko. Po vseh dnevnih aktivnostih otroci zaspijo sami, le Maruša želi, da ležem z njo za nekaj časa. Najlepša so jutra, ko se otroci počasi zbujaajo. Nemalokrat se zbudijo pred menoj. Tiho se pogovarjajo, da ne bi zbudili drugih. Ko prva vzgojiteljica odpre oči, je konec tišine. Začne se jutranje otroško žuborenje in zopet je pred nami nov planinski podvig.

Torek, 23. julij 2002

Od doma sva se odpeljala malo pred tretjo uro zjutraj, da bi lahko po dveh urah vožnje do Vrat že začela vzpon proti Pragu. Do stene sva hitela. Moj nahrbtnik je bil lažji kot običajno. Ivan mi je naročil, da vzamem s seboj le najnujnejše. Težak in velik nahrbtnik je pri plezanju lahko velika ovira. Kot vedno sem upoštevala njegove nasvete; zame je najpomembnejša alpinistična avtoriteta.

Pred vstopom v nemško smer v severni triglavski steni sva si nadela čeladi in plezalni pas. Ker sva imela na nogah nizke garmontke in je bila pot ponekod mokra, sva odlašala z nadevanjem plezalk, da se nama ne bi zmočile. Plezala sem z Ivanovim tempom, da sem lahko videla oprimke, ki jih je izbiral. Čeprav se nisva navezala, sem se počutila varno. Vedela sem, da pozna moje zmožnosti in me bo pravočasno navezal.

Že doma so me plezalka tiščale. Ivan je rekel, da mora biti tako. Ko sem v steni začutila, kako primejo, sem stisnila zobe in na trenutke je bolečina splahnela. Vso vrv sva dvakrat premetala, se navezala in dobila sem še nekaj novih napotkov za čas, ko bom v steni sama, ko se bo Ivan skrnil za skale. Vrv je bila dolga 55 metrov. Ivan je plezal tako, kot da skala ne bi bila skoraj navpična. Ob gledanju je bilo videti vse preprosto. Na »štantu« sem ostala sama. Naenkrat me je oblila tišina gora. Imela sem čas opazovati meni ljube hribe – Škrlatico, Stenar, Sovatno, Okno, Križ, Dolško špico ... Pod menoj se je vila ledeniška dolina Vrat z vsemi potkami, ki vodijo kot pajkova mreža od Aljaževega doma v vse smeri. Vrvi je bilo konec. Čakala sem na Ivanov klic: »Varujem!« Izpela sem se iz varovanja, vponko sem pripela na svoj pas in se spopri-

jela s skalami. Plezanja nisem vzela kot spopad z skalo, ampak kot vzajemno pot. Čutila sem njeno trdnost in pot pred seboj. Skale so na nekaterih mestih alpinisti že nekoliko zgladili. Barva skale me vodi po pravi poti, ko sem daleč od naslednjega stojišča. Ivan me ima trdno na vrvi. Ponekod sem mu zaklicala, naj popusti. Želela sem čutiti moč svojih rok in nog, želela sem spoznati svoje meje. Prepadnost stene je le povečevala mojo zbranost. Na trenutke sem pomislila, da bi me moralo biti strah, vendar je bil v meni le mir. Zavedala sem se sreče, da sem na mestu, kamor pridejo le redki izbranci. Pred nama je bilo še šest ali sedem raztežajev. Ivan me je poslal naprej. Hu, to je bilo napeto! Plezala sem preudarno, iskala oprimke in našla klin, ki tukaj čaka, da se vpneš vanj. Na ploščah pod triglavskim ledenikom sva se odpela in nadaljevala pot proti vrhu Triglava. Pridružila sva se poti, ki vodi s Kredarice. Po desetih urah hoje sva že veselo vozila proti domu. Ugotovila sem, da je utrujenost res samo v glavi.

Sreda, 7. september 2005

V mraku sva se pripeljala na parkirišče v Logarski dolini. Za postanek na Okrešlju ni bilo časa. Želela sva čim prej v Turski žleb. Veliko sem prebrala o Rinkah. V njih je nekaj lepih, a zahtevnih poti. Ivan je ocenil, da sem pripravljena na steber v štajerski Rinki. Pred vstopom v žleb sva se obrnila na desno in vstopila v smer. Na ozki poti sva si nadela čeladi, se preobula v plezalke in pritrčila pas z vponkami. Bila sva nemalo presenečena, ko sva slišala glasove iz stene. Naletela sva na dva alpinista, ki sta nama zaupala, da sta se danes prvič sama podala v steno. Ivan jima je dal nekaj koristnih napotkov in že sem bila sama na »štantu«. Ponoči je gore zajela močna nevihta, zato so bile skale mrzle in mokre. Na srečo sem se navadila plezati s kolesarskimi rokavicami, da sem si roke vsaj malo zaščitila. Med čakanjem me je zazeblo. Vsakič sem komaj čakala, da me Ivan pokliče. Ko je bilo že tako hudo, da me je vso treslo, sem ga prosila, da mi posodi vetrovko. Moja je ostala doma, saj sem se nadejala sonca. Kljub temu sva splezala nekaj čudovitih »cugov«. Na vrhu je močno pihalo. Cilj, da greva še na Križ, sva zamenjala še za eno plezanje, tokrat v obratni smeri.

Povzpela sva se na Tursko goro in se malo pred vrhom brez naveze začela spuščati proti Policam. Zame je bila to spet nova izkušnja. Bila sem ponosna nase, da mi Ivan toliko zaupa in me vodi nenavezano. Toliko bolj sem pazila na vsak korak, vsak opriemek sem večkrat preizkusila, če dobro drži. Stena Turske gore je

zelo krušljiva. Ko gledam Tursko goro z Okrešlja, bi rekla, da je nemogoče najti prehode. Plezala sva blizu drug drugega, da sem videla njegove poteze. Za macesni naju je čakal najtežji del. Želela sem plezati nenavezana. Polica, ki je bila pred menoj, se mi ni zdela zahtevna. Pozabila sem pogledati, kako visi skala nad njo. Prvič v življenju sem se za trenutek počutila negotovo. Odločena sem bila, da me strah ne bo premagal. Premikala sem se po načelu treh točk. Dve roki, ena noga, dve nogi, ena roka. Po preplezani težavnostni stopnji 5 je v meni vse vriskalo. Pred nama je bil le še kratek Kamin. Čadova res ni kar tako, še posebej, če se po njej spuščáš.

Torek, 24. julij 2006

V soboto, ko nas je na italijanski cesti z zadnjim delom zadel tovornjak in nas zbil v zaščitno ograjo, si nismo upali pomisliti, da bi nadaljevali pot. Na srečo nikomur ni bilo hudega. Iz Slovenije nam je prišel na pomoč prijatelj Lojz. Razbit avto je tako potoval domov pred nami.

Po burnem dnevu smo poiskali penzion na poti do Zermatta. V garaži smo pustili avtomobile, si preložili prtljago in se namenili na gorsko železnico. Razdelili smo se v dve skupini. Eni so se odpravili proti Monte Rossi, drugi pa smo se odpeljali s sedežnico do Črnega jezera.

Pred nami je bila razburljiva pot na Materhorn (4478 m). Začetek poti je bil zame precej naporen. Po samo dveh urah hoje sem na Hörnlühütte utrujena legla na klop in zaspala. Zbudil me je piš vetra in mraz, ki je počasi lezel name. Po nebu so se podili oblaki in le za hip se je odkril vrh. Zame je bilo to najlepše darilo. Tudi če na vrhu ne bo razgleda, sem videla to magično lepo goro. Zaradi njenega mogočnega ostenja je veliko ljudi na njej pustilo svoje zadnje misli.

Pot smo nadaljevali pozno popoldne, ko smo se prepričali, da oblaki vendarle ne grozijo z nevihto. Skoraj do noči smo se prebijali proti bivaku, saj so nas lažni možici večkrat speljali s prave poti. Postavljajo jih gorski vodniki, ki ne želijo, da bi na goro hodili brez njih in tako odjedali njihov zaslužek. V bivaku je bil na srečo poleg nas le še osamljeni Poljak; razveselil se je naše družbe. Iz nahrbtnikov smo poiskali hrano in si postregli s čajem.

Zdelo se mi je, da sem komaj zaspala, ko nas je Ivan že zbudil. Še vedno je bilo temno. Na nebu se je bohotila luna z nebrojem zvezd. Očaral nas je jasen pogled na dolino. Kača luči, ki se je vila

SLIKA 1 Mont Blanc

SLIKA 2 Peca pozimi

od kočee gor, nas je začela preganjati. Na hitro smo se opremili in zapustili nočno zavetje. Vzpon na vrh sem si predstavljal veliko bolj zahteven, čeprav je bilo treba napeti vse sile, da sem premagala raztežaje. Zaupanje v moč in opremo, predvsem dereze, mi je bilo v veliko pomoč. Na vrh smo ta dan priplezali prvi. Marjan je jokal od sreče. To je bil njegov četrti poskus, da osvoji goro. Ko stojiš na vrhu, se zaveš, da zmoreš. A ko si na vrhu, je pred tabo še pol poti! Vračanje v dolino je bilo zaradi vseh tistih, ki so želeli na vrh, zelo naporno in nevarno. Hitro bi se lahko zgodilo, da bi kdo koga zrinil z varne poti. Matterhorn je upravičeno eden izmed treh največjih plezalnih problemov v Alpah.

Torek, 5. februar 2008

V Čile smo prileteli iz naše zime v pravo poletje. V Santiagu smo srečali naše alpiniste, ki so poskušali z vzponom na Akonkagvo, vendar jim zaradi vremena ni uspelo. Z letalom smo se peljali do Copiapa, ki je na robu ene največjih, predvsem pa najbolj suhih puščav, Atacame. Po dnevu priprav in zadnjih nakupih smo se odpeljali naši gori naproti. Za cilj smo si izbrali najvišji vulkan na svetu, Ojos del Salado (6893 m).

S poti se vračam zopet z novimi izkušnjami in védenjen o sebi. Bivali smo v težkih razmerah. Šotori niso bili tako dobri kot so nam obljubljali na agenciji. Za hrano je bilo dobro poskrbljeno, za naše priprave na vzpon pa bolj slabo. Eden od taborov je bil ob turkiznem jezeru Laguna Verde, kjer se je bilo mogoče tudi okopati v termalni vodi. Na aklimatizacijske ture na MulasMueras in Sete Hermanos smo morali sami. Sumili smo, da so bile naše letnice rojstva vzrok, da nas niso jemali resno. Kljub temu smo na-

redili nekaj odličnih vzponov nad 5000 m in se povzpeli do Tejosana (5837 m). Na predvečer vzpona proti vrhu smo si pripravili potrebno opremo. Kljub naši želji in vztrajnosti smo se morali na višini 6050 m obrniti in sprejeti odločitev, da se vrnemo v varno zavetje. Pričakovali smo, da bomo naslednji dan imeli še eno priložnost, vendar so nas zavrnil. Ob vračanju v višinski tabor Atacamana 5260 m smo že srečali skupino Špancev, ki so se počasi vzpenjali. V višinskem kontejnerju ne bi bilo dovolj prostora za vse ... (Žal smo kasneje zvedeli, da je enega od njih odpihnilo z vrha in je ostal na gori.)

Nedelja, 3. marec 2008

Zame je Viševnik eden najlepših in najmanj zahtevnih zimskih vzponov. S Pokljuke vodi položna pot do vznožja. Preveč vnetega hodca hitro ustavi strmina, ki se začne ob koncu vlečnice. Prihod na Sedlo nas nagradi s prelepimi pogledi na drugo stran, tja med bohinjske gore.

S seboj smo imeli dva nova planinca, ki doslej še nista imela izkušenj z derezami in uporabo cepina. Na vrhu smo se držali skupaj, se hitro fotografirali in se namenili nazaj. Pa je padel predlog, da nadaljujemo pot proti Malemu Draškemu vrhu. Na srečo so me v dolini vsi vzeli resno; s seboj so imeli vso potrebno opremo. Kako je pihalo na vrhu! Nismo upali niti vstati, ležali smo na svojih cepinih, ker bi nas lahko veter kot lahen papirček odpihnil v dolino Krme. Pogledi na Triglav in gore okoli njih pa so poplašali ves trud in vztrajnost. Zame je bil ta vzpon še posebej dragocen, saj sta bila z menoj Anja in njen Domen.

Nedelja, 11. maj 2008

Danes sva z Jožetom dobila zadnji žig za Slovensko planinsko transverzalo. Mogoče komu zbiranje podpisov in žigov ne pomeni nič, zame pa je to potrditev, da sem prehodila dobršen del domovine. Če ne bi načrtno hodila po njej, zagotovo ne bi videla kakšnega skritega kotička. Tako kot so zame Boč, Bistriški vintgar z Ančnikovim gradiščem in Trije Kralji neprecenljivi, tako je za vsakogar njegov košček. Prav je, da so pot načrtovali tako, kot teče sedaj.

Bistriški vintgar sem spoznavala skupaj s hčerko. Ob njenem študiju geografije so se mi odstirale nove razsežnosti, ki nam jih ponuja. Vanj vodim naše predšolske otroke in odrasle planince. Kaj bi jih vodili le po oddaljenih krajih, svojih pa ne bi poznali.

SLIKA 3 Na vrhu Eigerja

SLIKA 4 Ob Laguni verde v Čilu

Potok je na mestih deroč, da ne slišiš niti svojega glasu. Že malo naprej je miren in če se le malo potrudiš, se mir naseli tudi vate.

Petek, 25. julij 2008

Med prvimi sva stala na železnici. Tako imava zagotovilo, da bova še danes lahko stala na 4107 m visokem Münchu. Na Münchjochhütte sva rezervirala sobo, se dogovorila za večerjo in že hitela proti vrhu. Z njega sva lahko s pogledi zaobjela Jungfrau in Eiger, kamor sva bila namenjena drugi dan. Na srečo je bilo vreme v preteklih dneh precej nestanovitno, zato ni bilo veliko pohodnikov. Po šestih urah sva se že grela v zavetju koče.

S prvim jutranjim vlakom sva se zapeljala do Eismera, kjer sva izstopila in se skozi tunel spustila do ledenika, ki sva ga prejšnji dan gledala z vlaka. Prečenje ni bilo zahtevno, le stopa iz ledenika do pobočja Eigerja je zbudila malo strahu. Na srečo me je Srečko navezal, da sem korajžno preskočila razpoko. Po štirih urah iskanja prave poti sva prilezla na greben. Middlelegehütte je pravo zavetišče. Šele pred dnevi so ga odprli. Imela sva res srečo.

Zjutraj so zajtrk dobili najprej vodniki, šele za njimi smo bili postreženi tisti, ki po teh gorah hodimo brez njih. Navadno se vodniki držijo bolj zase, pogovarjajo se le s svojimi klienti. Tokrat pa se je razvil pogovor z njimi, Herman nama je celo dal nekaj napotkov za spust z vrha.

Proti vrhu sva se podala med zadnjimi. Dereze sva pustila v nahrbtniku. Odločila sva se, da jih nadeneva šele, ko bova prepričana, da jih potrebujeva, ker bi naju sicer samo ovirale. Kar nekajkrat sva bila v dilemi, če se ustaviva in si jih nadeneva. Na srečo so bile v sneg ugreznjene globoke stopinje, da ni bilo nevarnosti

zdrsa. V začetku sem pogosto pogledovala na eno in drugo stran grebena. Na vsaki strani je bilo najmanj kilometer »zraka«. Greben je na nekaj mestih tako ozek, da sem se morala popolnoma skoncentrirati na vsak korak. Srečko je hodil veliko bolj gotovo, čeprav je bil njegov nahrbtnik veliko težji od mojega. Poleg tega je nosil šestdesetmetrsko vrvi, ki jo bova potrebovala ob spustu na drugo stran.

Na vrhu Eigerja (3970 m) se nisva dolgo obotavljala. Vedela sva, da še nisva na polovici poti. Na delu, kjer se greben malo razširi, sva si naredila dereze, se okrepčala in začela s spuščanjem. Zame je spust vedno težji kot vzpon; veliko hitreje te odnese. Tudi statistike kažejo, da je vzpon manj nevaren.

Eiger me je v vseh pogledih presenetil. Med pogovorom s prijatelji sem si ustvarjala popolnoma drugačno sliko. Predstavljala sem si greben, ki se spušča proti sedlu med Eigerjem in Münchom, nikakor pa nisem na poti pričakovala toliko vzponov in spustov. Ko sem že mislila, da se spuščava z zadnjega vrha, se je pred nama pojavil nov vrh, na katerega je bilo treba splezati. Takrat nisem več vedela, kaj mi je ljubše – vzponi ali spusti. Do Münchjochhütte sva prišla ravno na večerjo. Corin naju je že čakala na vratih; Heidi iz Middlelegehütte ji je namreč sporočila, da bi morala biti že nazaj.

Sreda, 13. maj 2009

Po dobrem letu, odkar sem se vrnila iz Čila, me je spet zamikalo v gore, tiste visoke, kjer je slišati le še ječanje ledu. Kjer gorske reke bučijo pod nami in kjer lahko, če imaš srečo, vidiš sveto kuro. Kjer dvigneš pogled z ozke poti in se ti v oko ujame Ama Dablam, Everest, Lotse, Makalu in drugi visoki vrhovi, katerih imen ne poznam ali jih kmalu pozabim.

V baznem taboru Gorak Šep smo se priključili jubilejni odpravi Planinske zveze Slovenije, ki je bila posvečena 30-letnici prvega vzpona Slovencev na najvišjo goro sveta. Odpravo Everest 1979, ko so splezali na najvišji vrh po zahodnem grebenu, je vodil Tone Škarja, ki je tudi tokrat prevzel pobudo. Alpinisti so imeli cilj osvojiti markantni Pumo Ri (7165 m), mi, trekerji pa Kala Patar (5610 m) in Island Peak (6189 m) ali Imja Tse po nepalsko.

Iz Gorak Šepa je do vrha Kala Patarja le dve do tri ure, odvisno od zmogljivosti hodca. Nanj sem se povzpela dvakrat, saj sem želela biti dobro pripravljena na končni izziv. Vsak vzpon, na katerem premagaš več od 300 višinskih metrov, vpliva na boljšo aklimatizacijo.

Del našega programa je bil obisk baznega tabora (BT) pod Everestom. Odzvali smo se povabilu hrvaške ženske odprave, ki je bila že tretji teden v BT in se je pripravljala na vzpon. Tam se nam je pridružil Tomaž Jakofčič, ki je v komercialni odpravi 20. maja skupaj s klienti in šerpo osvojil najvišji vrh sveta, Everest.

Naš vrh, Imja Tse, se nahaja nad drugo dolino. Zopet smo spali v Dingbočeju, zopet smo premlevali, kaj v resnici potrebujemo in kaj bo ostalo v lodgeu. Tokrat smo vzeli v naše transportne vreče tudi visokogorske, toplejše čevlje, dereze, cepin, plezalni pas, vponke, žumar in vrvi. Proti Chukungu sem se počutila še dokaj dobro. Po višinskem kosilu, ki mi nikakor ni dišalo, pa se je stanje začelo slabšati. Kljub temu sem se čutila še dovolj dobro, da sem se pridružila skupini do prvega baznega tabora na 5000 m. Tam ni več lodgeov, spati je treba v šotorih. Zjutraj sem se po napol prespani noči počutila nekoliko bolje, zato se nisem odločila za povratek v dolino. Do zadnjega baznega tabora smo se dvignili na 5600 m. V jutro, ko je pred mano vzpon, mi ni težko vstati, vendar sem bila tokrat še vedno nekoliko slabotna. Po poti sem z veliko težavo pojedla nekaj podobnega marmeladi in pila ledeniško vodo, ki sem jo ponoči zagrela v spalni vreči.

Nekaj manj kot 300 m višine smo premagali po skalah, nato pa smo si naredili dereze in vse potrebno za hojo po ledeniku. Kar natančno sem se počutila bolje. Ne vem natančno zakaj: morda zato, ker imam rada hojo z derezami ali pa zato, ker sem na obzorju že slutila vrh. Premagati smo morali še dolg dostop do vznožja, se ob žumarju povzpeti okoli 180 m na greben in še po izpostavljenem grebenu na vrh. Skupaj je bilo treba iz baznega tabora do vrha premagati 600 metrov višine. Na vrhu se je vse zdelo zelo preprosto in na srečo nihče od nas ni imel težav z višino. Vrh je tako majhen, da smo morali počakati na Singapurce, ki so ga zapuščali, da smo se lahko fotografirali, Magda pa je medtem iz nahrbtnika potegnila Bojanovo slovensko zastavo. Vračanje z gora ima popolnoma drugačen okus, če je bil podvig uspešen. Z vsakim metrom spusta je lažje. Nič ni več težko. Cilj je dosežen.

- Ivana Leskovar je ravnateljica vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica. ivana.leskovar@guest.arnes.si